



ห้องสมุดการท่องเที่ยวฯ

T21490

จด

394.6072

ศวก

2547



บทสรุปสำหรับผู้บริหาร การเก็บ  
ข้อมูลและประมวลผลงานเทศกาล

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร  
การเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล  
งานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ กรุงเทพฯ ปี 2547  
**Bangkok International Film Festival 2004**

เสนอ

**การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย**

ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบวนสารสนเทศระหว่างประเทศ

มีนาคม 2547

สำนักงานหอการค้า  
ลงทะเบียน 21490  
เรียกหนังสือ  
ที่ 7 / ๗. ๒. 2550

๑๓  
394.6072  
๙๐๑



บทสรุปสำหรับผู้บริหาร  
การเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล  
งานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ กรุงเทพฯ ปี 2547  
**Bangkok International Film Festival 2004**

เสนอ

**การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย**

ศูนย์วิจัยและพัฒนาระบบสารสนเทศระหว่างประเทศ  
มีนาคม 2547

**บทสรุปสำหรับผู้บริหาร**  
**การเก็บข้อมูลและประมวลผลข้อมูล**  
**งานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ กรุงเทพฯ ปี 2547**  
**Bangkok International Film Festival 2004**

**บทนำ**

การจัดงาน เทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเป็นกิจกรรมที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งที่หลายประเทศได้ให้ความสนใจและใช้เป็นกลยุทธ์ในการสนับสนุนเพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกในระบบเศรษฐกิจในประเทศของตน ทั้งที่เป็นส่วนที่เกิดจากเจรจาให้มีการถ่ายทำหรือการซื้อ-ขายภาพยนตร์มากขึ้น การเป็นเวทีสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเรียนรู้และพัฒนาทักษะต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับถ่ายทำภาพยนตร์ให้มีเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนการสนับสนุนให้มีการท่องเที่ยวมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ ในหลายๆ ประเทศ เช่น ประเทศแคนาดา ประเทศสหรัฐอเมริกา หรือแม้แต่ประเทศเกาหลีใต้ จึงได้จัดกิจกรรมดังกล่าวให้กลายเป็นงานในระดับนานาชาติ

นอกจากผลกระทบในด้านเศรษฐกิจ การจัดให้มีเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติยังได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีความหลากหลายได้เรียนรู้ถึงขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมและประเพณีของชาติอื่นๆ รวมถึงวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและประเพณีเก่าแก่ของชาติของตนด้วย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางอ้อมในด้านสังคมเชิงบวก (Cultural Effect) ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการสนับสนุนให้มีกิจกรรมเหล่านี้เกิดขึ้นเป็นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ และอนุรักษ์ไว้ซึ่งประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่เกิดจากการจัดงานเทศกาลดังกล่าว ดังนั้น จึงได้รวมแผนงานของกิจกรรมนี้เข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ "เที่ยวทั่วไทย...ไปได้ทุกเดือน" และเพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ตลอดจนปัญหาต่างๆ ของการจัดงานดังกล่าว กองติดตามและประเมินผล (กตป.) ได้มอบหมายให้ศูนย์วิจัยและพัฒนากระบวนสารสนเทศระหว่างประเทศ วางแผนงานเพื่อจัดทำารเก็บข้อมูลและประมวลผล โดยวัตถุประสงค์หลักที่ได้กำหนดไว้ในการจัดเก็บข้อมูลครั้งนี้มี 5 ประเด็นที่สำคัญคือ ประการแรก เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพฯ ปี 2547 ประการที่สอง เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ประการที่สาม เพื่อให้ทราบถึงสถานภาพ (Position) และศักยภาพของงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพฯ เมื่อเปรียบเทียบกับเทศกาลประเภทเดียวกันในเอเชียหรือระดับนานาชาติ ประการที่สี่ เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบในด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ และในประการสุดท้าย เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะจากผู้ถูกสัมภาษณ์ในกลุ่มต่างๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติในอนาคตต่อไป

การจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติปี 2547 นี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดกิจกรรมขึ้นเป็นจำนวนกว่า 12 กิจกรรม ในส่วนของการประเมินผลได้ให้ความสำคัญและมุ่งเน้นประเมิน 6 กิจกรรมหลัก ประกอบด้วย การเปิด-ปิด งานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ วันที่ 22 มกราคม และ 2 กุมภาพันธ์ 2547 กิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติ ระหว่างวันที่ 23 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2547 กิจกรรมฉายหนังกลางแปลง วันที่ 17 มกราคม 2547 กิจกรรม Thai Film Show Case วันที่ 24 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2547 กิจกรรมส่งเสริมการตลาด (Bangkok Film Market) วันที่ 27-29 มกราคม 2547 และการจัดประชุมสัมมนา วันที่ 28, 29 และ 30 มกราคม 2547

ในส่วนของวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละกิจกรรมจะมีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของรูปแบบกิจกรรมที่จัดขึ้น บางกิจกรรมจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ Face to Face เช่น กิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติ กิจกรรม Thai Film Show Case ในขณะที่บางกิจกรรมจะใช้วิธีฝากแบบสอบถามและให้ผู้ตอบส่งคืน เช่น การเปิด-ปิดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ กิจกรรมส่งเสริมการตลาด เป็นต้น

### ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการโฆษณาประชาสัมพันธ์

เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ในส่วนการจัดงานดังกล่าวความสำเร็จในส่วนนี้วัดจากอัตราการรับรู้การจัดงานเทศกาลในภาพรวม จากการสำรวจพบว่า อัตราการรับรู้การจัดงานเทศกาล ในกลุ่มผู้เข้าร่วมงานชาวต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 40 ส่วนอัตราการรับรู้การจัดงานเทศกาลในกลุ่มผู้เข้าร่วมงานชาวไทยมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 95 ค่าดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นว่า สื่อที่จัดทำในภาพรวมได้ประสิทธิผลในระดับหนึ่งโดยเฉพาะกลุ่มคนไทย อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยของอัตราการรับรู้ในกลุ่มชาวต่างประเทศซึ่งเก็บข้อมูลจากผู้เข้าร่วมงานในประเทศแต่เพียงอย่างเดียววันนั้น เป็นคะแนนที่ใช้อธิบายได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น การจะประเมินในส่วนนี้อาจละเอียดควรได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลและทำเป็นกรณีศึกษาในประเทศที่เป็นเป้าหมายหลักของการจัดงาน

ในส่วนการประเมินประสิทธิผลของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ได้ใช้จำนวนผู้เข้าร่วมงานเป็นเกณฑ์ในการตัดสินระดับความสำเร็จ จากการสำรวจพบว่า ผู้เข้าร่วมงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติที่ได้จัดให้มีขึ้นตั้งแต่วันที่ 17 ม.ค. - 1 ก.พ. 2547 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 76,173 คน โดยสามารถจัดแยกตามกลุ่มผู้เข้าร่วมงานในแต่ละประเภทและแต่ละกิจกรรมได้ดังนี้

ในกลุ่มผู้มาเยือนมาประเทศไทยซึ่งเป็นผู้มีชื่อเสียง ดารา นักแสดง ผู้อยู่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และสื่อมวลชนที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการจัดงาน มีทั้งสิ้น 2,446 คน แยกเป็นผู้เข้าร่วมงานที่เป็นชาวต่างประเทศประมาณร้อยละ 75 หรือประมาณ 1,834 คน

สำหรับจำนวนผู้เข้าร่วมงานในกิจกรรมฉายหนังกลางแปลงซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นก่อนช่วงการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติในวันที่ 17 มกราคม 2547 นั้น ปรากฏว่ามีผู้สนใจในกิจกรรมดังกล่าวและได้มาเข้าชมภาพยนตร์ที่ได้จัดฉาย ประมาณ 2,000 คน ในขณะที่จำนวนผู้เข้าร่วมงานชาวไทยที่คาดการณ์ไว้ในช่วงก่อนการจัดงานมีประมาณ 400 คน แสดงให้เห็นในระดับหนึ่งว่ากิจกรรมนี้ประสบความสำเร็จเกินความคาดหมาย

เมื่อหันมาพิจารณาจำนวนผู้เข้าร่วมในกิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติในปีนี้นับได้ว่า ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ในเป้าหมายเดิมตั้งแต่ก่อนการจัดงาน กล่าวคือ เป้าหมายเดิมที่ได้กำหนดจำนวนผู้เข้าร่วมงาน

ประมาณ 30,000 คน ขณะที่ผู้เข้าร่วมงานในปีนี้มีเท่ากับ 31,162 คน หรือสูงกว่าเป้าหมายประมาณร้อยละ 4 และเป็นจำนวนที่สูงกว่าจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ในปีที่แล้วที่มี 29,569 คนหรือสูงกว่าปีที่แล้วร้อยละ 5 ประเด็นที่น่าสนใจอีกส่วนหนึ่งคือ อัตราของการเข้าร่วมงานของชาวต่างชาติในปีนี้มีสัดส่วนสูงกว่าปีที่แล้วมาก กล่าวคือ งานเทศกาลฯ ปีนี้มีถึงร้อยละ 40 แต่ปีที่แล้วมีเพียงร้อยละ 23

ในการทำงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติ การจัดกิจกรรม Thai Film Show Case ในปีนี้ก็นับได้ว่าเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ประสบความสำเร็จเมื่อพิจารณาในส่วนของจำนวนผู้เข้าร่วมงาน กล่าวคือ จำนวนผู้เข้าร่วมงานในกิจกรรมนี้เมื่อเทียบกับงานในปีที่แล้วมีจำนวนมากกว่ามาก โดยในปีนี้มีจำนวนผู้เข้าร่วมงานมีสูงถึง 40,000 คน ขณะที่ปีที่แล้วมีเพียง 4,000 คน

ในส่วนของจำนวนผู้เข้าร่วมในกิจกรรมสัมมนา จะพบว่าเป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ได้รับความสำเร็จเกินเป้าหมายอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากเป้าหมายเดิมที่ได้กำหนดไว้จะมีเพียงประมาณ 300 คน ขณะที่จำนวนที่เข้าร่วมจริงมีมากกว่าร้อยละ 88 หรือเกือบเท่าตัวจากเดิมที่คาดการณ์ไว้ กล่าวคือ จำนวนคนเข้าร่วมกิจกรรมการจัดสัมมนาใน 2 งานมีทั้งสิ้น 565 คนสำหรับสัดส่วนของผู้เข้าร่วมในกิจกรรมนี้ที่เป็นชาวต่างประเทศนั้นมีสัดส่วนไม่แตกต่างกับงานในปีที่แล้วอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ในปีที่แล้วมีสัดส่วนของผู้เข้าร่วมงานชาวต่างประเทศประมาณร้อยละ 73 ขณะที่ปีนี้มีประมาณร้อยละ 75

จะเห็นได้ว่า จำนวนผู้เข้าร่วมงานเทศกาลฯ นี้ในปีมีสูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ในทุกกิจกรรมซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จของการจัดงานในระดับหนึ่งเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมงานทั้งในส่วนของผู้มีชื่อเสียง ผู้กำกับ รวมไปถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในวงการภาพยนตร์ได้เป็นสิ่งยืนยันว่าการจัดกิจกรรมในปีนี้มีที่น่าสนใจและรูปแบบของการจัดงานได้รับการปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องไปได้แล้วในบางส่วนเมื่อเทียบกับปีก่อน

## ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดงาน

การประเมินประสิทธิผลของการจัดงานวัดได้จากจำนวนภาพยนตร์ที่คณะกรรมการผู้จัดงานสามารถนำมาฉาย จำนวนที่นั่งชมภาพยนตร์ และอัตราความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงาน สำหรับปี 2547 นี้ ภาพยนตร์ที่คณะกรรมการผู้จัดงานได้วางแผนเพื่อนำมาฉายในงานเทศกาลฯ มีจำนวน 157 เรื่อง แต่ได้มีการยกเลิกไปจำนวน 15 เรื่อง ทำให้จัดฉายจริงจำนวน 142 เรื่อง เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนภาพยนตร์ที่ฉายในปี 2546 พบว่า มีจำนวนมากกว่าปีที่แล้ว 24 เรื่อง หรือประมาณร้อยละ 20

เมื่อพิจารณาจำนวนที่นั่งชมภาพยนตร์ที่จัดฉายภาพยนตร์นานาชาติ ในปี 2547 พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น 9,003 ที่นั่ง โดยจำนวนดังกล่าวมากกว่าปีที่แล้วที่มีเพียง 1,440 ที่นั่ง หรือมากกว่าประมาณ 5 เท่า

ในส่วนของ การประเมินประสิทธิผลของการจัดงานที่ใช้อัตราความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานเป็นเกณฑ์ในการประเมิน เนื่องจากกิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติถือได้ว่าเป็นกิจกรรมหลักสำหรับการจัดงาน ดังนั้น การประเมินผลของการจัดงานในภาพรวมอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติซึ่งเป็นกิจกรรมหลักสำหรับการจัดงานเทศกาลฯ ในครั้งนี้เป็นตัวแทนที่สามารถชี้วัดระดับความสำเร็จของงานได้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากคะแนนความ

พึงพอใจโดยรวมของผู้เข้าร่วมงานในกิจกรรมนี้จะ พบว่า อัตราความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานชาวไทยมีคะแนนร้อยละ 77 ส่วนผู้เข้าร่วมงานชาวต่างประเทศมีคะแนนความพึงพอใจที่ร้อยละ 88 ซึ่งเป็นคะแนนในช่วงดี-ดีมากขึ้นไปนั้น ได้เป็นดัชนีชี้ให้เห็นว่าการจัดงานในครั้งนี้กำลังดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เข้าร่วมงาน ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อนำคำตอบที่ได้จากกลุ่มผู้มีชื่อเสียง และเคยมีประสบการณ์การร่วมงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติในประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชีย มาประเมินร่วมกัน ซึ่งค่าคะแนนความพึงพอใจจากการเข้าร่วมในกิจกรรมฉายภาพยนตร์ที่กลุ่มผู้มีชื่อเสียงได้ประเมินไว้คือ อยู่ในระดับดี ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ของการจัดกิจกรรมนี้อยู่ในระดับดี-ดีมากขึ้นไป

ในส่วนของกิจกรรมฉายหนังกลางแปลงที่มีอัตราความพึงพอใจอยู่ในระดับร้อยละ 90 ได้เป็นเครื่องยืนยันว่า เนื้อหาของการจัดงาน ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ที่นำมาใช้ ระบบเสียง หรือคุณภาพของภาพยนตร์ก็ตามอยู่ในเกณฑ์ที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ แม้ว่าผู้เข้าร่วมงานจะไม่พอใจในด้านการจัดการโดยเฉพาะในเรื่องของป้ายชี้ทางเข้าชมงาน และการอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่

เมื่อนำระดับคะแนนความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมในกิจกรรม Thai Film Show Case และกิจกรรมการจัดสัมมนามาพิจารณาจะพบว่าอยู่ในช่วงปานกลาง-ดี ในส่วนของกิจกรรม Thai Film Show Case ที่มีระดับความสำเร็จไม่สูงอาจเป็นผลมาจากรูปแบบและเนื้อหาของกิจกรรมที่ไม่ได้มีความสอดคล้องและตรงกับชื่อของกิจกรรม กล่าวคือ จากการสัมภาษณ์ผู้ที่อยู่ในวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ หรือผู้สื่อข่าว ต่างคาดหวังว่าจะเห็นข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายทำภาพยนตร์แสดงในกิจกรรมนี้มากกว่าเป็นการจำหน่ายสินค้า รูปแบบของงานที่พบในปัจจุบันเป็นผลให้ระดับความน่าสนใจของกิจกรรมลดลงไป ในส่วนของกิจกรรมการจัดสัมมนาที่ได้ระดับคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง – ดีเช่นกันนั้น สาเหตุที่สำคัญส่วนหนึ่งน่าจะมาจากระบบการจัดการที่ยังไม่ราบรื่นมาก เช่นยังมีการเลื่อนโปรแกรมการจัดงานโดยไม่ได้มีการประกาศให้ทราบอย่างชัดเจน ข้อมูลที่ให้กับผู้เข้าร่วมงานยังไม่มี ความชัดเจน เช่น ไม่ได้บอกว่าจะมีการเตรียมอาหารกลางวันให้กับผู้เข้าร่วมงานหรือไม่ และอีกส่วนหนึ่งมาจากทักษะของผู้แปลที่ยังไม่เป็นที่ประทับใจของผู้เข้าร่วมงาน ดังนั้น หากกิจกรรมทั้งสองยังคงถูกบรรจุไว้ในการจัดงานเทศกาลฯ ในปีหน้า คณะกรรมการการจัดงานควรได้ทำการปรับปรุงรูปแบบและข้อบกพร่องต่างๆ ที่ตรวจพบได้ในปีนี้

## สถานภาพและศักยภาพของงานเทศกาลฯ เมื่อเปรียบเทียบกับเทศกาลประเภทเดียวกันในเอเชีย

ในส่วนของความพร้อมของประเทศไทยที่จะเป็นศูนย์กลางการถ่ายภาพยนตร์นั้น ทั้งในแง่ของภูมิทัศน์ก็ดี หรือในแง่ของเทคนิคที่ใช้ในการถ่ายทำภาพยนตร์ การสัมภาษณ์โดยสื่อมวลชนในกลุ่มผู้มีชื่อเสียง กลุ่มผู้อยู่ในวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์และกลุ่มที่มาร่วมในการเจรจาซื้อ-ขายภาพยนตร์ได้กล่าวว่า ปัจจุบันประเทศไทยได้ถูกให้คะแนนในลำดับต้นๆ ทั้งในสถานที่ และความพร้อมอื่นๆ ต่อการเป็นศูนย์กลางการถ่ายทำภาพยนตร์

อย่างไรก็ตาม เมื่อนำข้อมูลการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติที่จัดขึ้นในประเทศอื่นๆ อีก 3 ประเทศในเอเชีย คือ เมืองปูซาน (Pusan) ในประเทศเกาหลีใต้ โตเกียวในประเทศญี่ปุ่นและฮ่องกงมาเปรียบเทียบโดยใช้จำนวนภาพยนตร์ที่จัดฉายและจำนวนปีที่ได้จัดงานไปแล้วเป็นดัชนีในการชี้วัด จะพบว่า สถานภาพของงานเทศกาล

ภาพยนตร์นานาชาติที่จัดในประเทศไทยในปัจจุบันยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประเทศอื่นๆ กล่าวคือ ประเทศเกาหลีใต้ได้จัดงานนี้ไปแล้วเป็นจำนวน 8 ปี มีจำนวนภาพยนตร์ที่จัดฉาย 250 เรื่อง ประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลา 16 ปี มีจำนวนภาพยนตร์ที่จัดฉาย 363 เรื่อง และฮ่องกงเป็นเวลา 27 ปี มีจำนวนภาพยนตร์ที่จัดฉาย 300 เรื่อง ในขณะที่ประเทศไทยเพิ่งจัดครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ทำให้จำนวนภาพยนตร์ที่จัดฉายมีเพียง 142 เรื่อง ในขณะที่เดียวกันก็มีการยกเลิกการฉายบางเรื่องโดยเฉพาะในเรื่องที่มีผู้สนใจมากสูงถึง 15 เรื่อง จึงอาจกล่าวได้ว่าสถานการณ์ภาพของประเทศไทยที่ยังเป็นประเทศน้องใหม่ได้ส่งผลให้ศักยภาพและความพร้อมในการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติในปัจจุบันยังเทียบเคียงกับประเทศเหล่านั้นไม่ได้

### ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการจัดงาน

การประเมินถึงผลกระทบจากการจัดงานในครั้งนี้ได้ให้ความสำคัญในส่วนของผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการจัดงานฯ หรือเรียกว่า "เงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ" ซึ่งตัวแปรที่สำคัญที่ใช้ในการคำนวณหาค่าดังกล่าวประกอบด้วยค่าใช้จ่ายของผู้เข้าร่วมงาน ค่าใช้จ่ายในการจัดงานและมูลค่าการซื้อ-ขายภาพยนตร์ การสำรวจได้แยกประเมินค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนที่เกิดขึ้นในช่วงการมาเยือนประเทศไทยในงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติได้ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของกลุ่มผู้มีชื่อเสียง 1 ล้านบาทต่อคน
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้อยู่ในวงการอุตสาหกรรมภาพยนตร์ 0.5 ล้านบาทต่อคน
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้ที่สนใจเข้าร่วมในการเจรจาซื้อ-ขายภาพยนตร์ (BFM) 0.2 ล้านบาทต่อคน
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้สื่อข่าวชาวต่างประเทศ 40,000 บาทต่อคน
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้สื่อข่าวไทยและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 10,000 บาทต่อคน
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของผู้เข้าร่วมในกิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติและ Thai Film Show Case 500 บาทต่อคน
- ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของส่วนผู้เข้าร่วมงานสัมมนา 1,000 บาทต่อคน

เมื่อนำข้อมูลเบื้องต้นไปคำนวณมูลค่าของเงินหมุนเวียนที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจจากการจัดงานฯ พบว่าการจัดงานในครั้งนี้ได้ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านการหมุนเวียนของเงินในระบบเศรษฐกิจประมาณ 1,827.8 ล้านบาท โดยเป็นผลกระทบทางตรงที่เกิดจากการใช้จ่ายในส่วนต่างๆ ทั้งในด้านการจัดงาน ค่าใช้จ่ายจากผู้เข้าร่วมงาน เงินหมุนเวียนที่จะเกิดจากการเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย รวมทั้งสิ้นเป็นเงินประมาณ 1,200 ล้านบาท เมื่อนำเงินส่วนนี้ไปคำนวณหาค่าผลกระทบทวีคูณซึ่งเป็นผลกระทบทางอ้อมที่จะเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือเงินหมุนเวียนที่ต่อเนื่องในระบบเศรษฐกิจ (Multiplier Effect) เช่น การเข้ามาถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย



จะเป็นผลให้มีการจ้างแรงงานเพิ่ม ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดเตรียมเครื่องแต่งกายสำหรับนักแสดง เป็นต้น ซึ่งผลการคำนวณในส่วนนี้ทำให้ได้มูลค่าของเงินที่จะเพิ่มในระบบเศรษฐกิจอีกประมาณ 628 ล้านบาท สำหรับรายละเอียดของแหล่งเงินดังกล่าวจำแนกได้ดังนี้

- (1) เงินหมุนเวียนจากการจัดกิจกรรมฉายหนังกลางแปลง 300,000 บาท
- (2) เงินหมุนเวียนจากการจัดกิจกรรมฉายภาพยนตร์นานาชาติ 15 ล้านบาท
- (3) เงินหมุนเวียนจากการจัดกิจกรรม Thai Film Show Case 20 ล้านบาท
- (4) เงินหมุนเวียนจากการจัดกิจกรรมการจัดสัมมนา 0.5 ล้านบาท
- (5) เงินหมุนเวียนจากการจัดกิจกรรม Bangkok Film Market 500 ล้านบาท (อ้างอิงจากบทสรุปของ “ททท. สรุปผลซื้อขายตลาดธุรกิจภาพยนตร์ แจ้างเกิดในเทศกาล” ซึ่งมูลค่านี้ยังไม่รวมการพิจารณาซื้อภาพยนตร์ไทยอีก 3 เรื่อง ที่อยู่ในระหว่างการเจรจา)
- (6) เงินหมุนเวียนจากการมาเยือนประเทศไทยในงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ 350 ล้านบาท
- (7) เงินหมุนเวียนจากค่าใช้จ่ายของผู้สื่อข่าวไทยและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 14 ล้านบาท

เมื่อนำไปประเมินหาความคุ้มค่าจากการจัดงานหรือค่าใช้จ่ายจากการจัดงานเปรียบเทียบกับเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจจะได้เท่ากับ 6 เท่าของการลงทุน หรืออีกนัยหนึ่งค่าใช้จ่ายจากการจัดงาน 1 บาทก่อให้เกิดเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ 6 บาท ซึ่งเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ในทำนองเดียวกันถึงระดับความสำเร็จของงาน และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับความคุ้มค่าของงาน ก็สามารถกล่าวได้ว่ามีความคุ้มค่ามากกว่าการลงทุนในภาคการผลิตอื่นๆ ทั้งนี้เนื่องจาก ผลตอบแทนการลงทุนในภาคการผลิตโดยทั่วไปจะอยู่ประมาณร้อยละ 20 แต่การจัดงานในครั้งนี้มีสูงถึงร้อยละ 600

### ผลกระทบในด้านสังคมที่เกิดจากการจัดงาน

ในการสำรวจครั้งนี้ นอกจากจะเก็บข้อมูลในส่วนอัตราความพึงพอใจ การรับรู้ การสำรวจยังได้เก็บข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์หลักๆ ที่ได้รับการเข้าร่วมงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ หรืออีกนัยหนึ่งคือผลกระทบทางอ้อมในเชิงสังคมนั่นเอง การสำรวจพบว่า ส่วนใหญ่หรือประมาณร้อยละ 46 ในกลุ่มผู้เข้าร่วมงานชาวไทยและประมาณร้อยละ 64 ในกลุ่มผู้เข้าร่วมงานชาวต่างประเทศรู้สึกดีใจที่ได้มีโอกาสเรียนรู้ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมที่แตกต่างจากการชมภาพยนตร์ทั่วไป ผลการสำรวจในส่วนนี้ได้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าการจัดงานประเภทนี้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมได้ดี ดังนั้น การประชาสัมพันธ์ให้นานาชาติทราบถึงขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยที่มีความงดงามสามารถทำได้โดยใช้ภาพยนตร์และการจัดงานประเภทนี้เป็นสื่อ

## ปัญหาและอุปสรรคจากการจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ กรุงเทพฯ ปี 2547

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะที่นำเสนอในส่วนนี้มาจาก 2 ส่วนที่สำคัญ คือ (1) เป็นข้อมูลที่เกิดรวบรวมได้จากการสำรวจภาคสนามในทุกกลุ่มที่ศึกษา และ (2) เป็นข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์และประเมินผลของทีมสำรวจและนักวิจัย สาระสำคัญที่มีในส่วนนี้สามารถสรุปได้ดังนี้

### ในด้านการจัดการ

- จากการสำรวจภาคสนามทำให้ทราบว่า การประสานงานระหว่างหน่วยงานยังไม่เป็นระบบและแบบแผนที่ชัดเจน ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้า ทำงานซ้ำซ้อน และผลการดำเนินงานในบางส่วนไม่เป็นไปตามเป้าหมายเดิมที่กำหนดไว้
- การวิเคราะห์ข้อมูลจากระดับคะแนนความพึงพอใจของคณะกรรมการการจัดงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดงานทำให้ทราบว่า การวางแผนงานในด้านการจัดการ ทั้งในเรื่องที่เกี่ยวกับภาระหน้าที่ของคณะกรรมการ ระยะเวลาที่ให้ในการเตรียมงาน โดยเฉพาะการวางแผนกำลังคนหรือบุคลากรที่ดูแลรับผิดชอบในการจัดงานเทศกาลฯ นี้ ยังมีความไม่เหมาะสม
- การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้อยู่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ทำให้ทราบว่า รูปแบบของการจัดงานไม่สอดคล้องกับกิจกรรมที่จัด โดยเฉพาะ กิจกรรม Thai Film Show Case ที่ดูเหมือนว่าเป็นกิจกรรมสำหรับการจำหน่ายสินค้า รวมถึงยังไม่มีกิจกรรมที่จะแนะนำประเทศไทยให้เป็น Film Location
- การสังเกตการณ์ของนักวิจัยทำให้ทราบว่า การจัดทำบรรยายประกอบภาพยนตร์ยังไม่เรียบร้อย บทบรรยายบางช่วงของการแสดงไม่ได้รับการแปล เป็นต้น
- การวิเคราะห์และประเมินข้อมูลภาคสนามทำให้ทราบว่า การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ชัดเจนเป็นผลให้ประสิทธิผลของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในบางกิจกรรมอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก นอกจากนี้ ยังเป็นผลให้การประเมินความสำเร็จของงานไม่สามารถกระทำในแนวตั้งได้
- การสังเกตการณ์และการประสานงานร่วมกับคณะกรรมการการจัดงานทำให้ทราบว่า การจัดเตรียมบุคลากรให้มีความพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งทักษะและความสามารถในการสื่อสารพร้อมทั้งการอำนวยความสะดวก การให้ข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมงานยังไม่พอเพียง ทำให้ผู้เข้าร่วมงานเกิดความสับสนหรือไม่ประทับใจ
- การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้อยู่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ทำให้ทราบว่า การอำนวยความสะดวกให้สื่อมวลชนมีการแบ่งแยกระหว่างสื่อมวลชนไทยและสื่อมวลชนต่างชาติ
- การประสานงานร่วมกับคณะกรรมการการจัดงานทำให้ทราบว่า แนวทางการ Pre-register ยังไม่เป็นระบบเนื่องจากระบบของฐานข้อมูลยังไม่มีประสิทธิภาพทำให้ข้อมูลที่มีไม่ถูกส่งให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องครบทุกฝ่าย ส่งผลให้การทำงานเกิดความซ้ำซ้อนและไม่เป็นระบบ

- การลงทะเบียนไม่เป็นระบบโดยเฉพาะการทำ Online Registration สำหรับกลุ่ม Film Industry ซึ่งเป็น การดำเนินงานโดย Film Festival Management (FFM) การติดตามและประเมินผลในกิจกรรมนี้พบว่า สาเหตุมาจากระบบการประสานงานระหว่างผู้รับผิดชอบลงทะเบียนกับผู้จัดทำบัตรเข้าชมงานยังไม่ดี พอ กล่าวคือ แยกที่ได้รับเชิญได้ลงทะเบียนเป็นที่เรียบร้อยแล้วแต่ข้อมูลดังกล่าวไม่ได้ถูกจัดส่งให้ผู้มี หน้าที่ในการจัดทำบัตร ทำให้แขกได้รับเชิญเกิดความรู้สึกไม่ประทับใจ
- การคัดเลือกภาพยนตร์ที่นำมาฉายยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ทำให้ภาพยนตร์ที่นำมาฉายไม่ได้สะท้อน ให้เห็นวัตถุประสงค์ของการจัดงานเทศกาลฯ นอกจากนี้ คณะกรรมการที่มีส่วนดูแลและรับผิดชอบใน เรื่องการจัดทำกรอบแผนงานของการติดต่อภาพยนตร์ที่นำมาฉายไม่ได้จัดทำแผนงานที่ระบุถึงเวลาไว้ อย่างชัดเจน ทำให้ภาพยนตร์บางเรื่องต้องยกเลิกการฉายโดยเฉพาะเรื่องที่เป็นกำลังเป็นที่นิยมและมี จำนวนผู้ต้องการเข้าชมมาก
- การประสานงานระหว่างคณะกรรมการผู้จัดงานในส่วนของก็นำภาพยนตร์มาฉาย และผู้จัดการโรง ภาพยนตร์ยังไม่ดีพอ ทำให้การจัดเตรียมเวลาสำหรับการตอบคำถามระหว่างผู้กำกับและผู้สนใจที่มา ร่วมงานในวันนั้นๆ ไม่มีระบบ เป็นผลให้บางเรื่องไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับ Session Q&A
- หลักเกณฑ์และการกำหนดกลุ่มผู้ที่ได้รับเชิญเข้าร่วมงานยังไม่ได้จัดทำอย่างชัดเจน และไม่มี การแบ่งเป็น โควตาสำหรับแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม กลุ่มที่สมควรจะได้รับเชิญแต่ไม่ได้รับเชิญอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัลทำให้เกิดความไม่พอใจและเกิดการร้องเรียนหน้างาน รวมถึงการร้องเรียนผ่านสื่อต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดภาพลักษณ์ความไม่เป็นมืออาชีพในการจัดงาน และ ก่อให้เกิดผลเสียต่อการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผู้จัดงานหลักแม้ว่าจะมีได้เป็นผู้มีหน้าที่เชิญโดยตรง
- หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกภาพยนตร์ยังไม่มีความชัดเจน ทำให้รูปแบบการจัดงานไม่เด่นชัดและยังไม่มี เอกลักษณ์เฉพาะตัว
- การจัดทำตารางเวลาการฉายภาพยนตร์ยังไม่ชัดเจนและไม่เป็นระบบ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงโปรแกรมหรือ ยกเลิกการฉายบ่อยครั้ง โดยในปีนี้อาณาเขตภาพยนตร์ที่ถูกยกเลิกมีสูงถึง 26 ครั้ง การเกิดปัญหาบ่อยครั้ง ทำให้ผู้เข้าร่วมงานไม่พึงพอใจ

### ในด้านการประชาสัมพันธ์

- การประชาสัมพันธ์รายละเอียดของงานเทศกาลฯ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ทำให้ผู้ที่รับทราบการจัดงาน เทศกาลฯ เกิดความสับสน และอัตราความสนใจที่จะเข้าร่วมงานไม่สูงมากนัก
- สถานที่ที่ติดสื่อยังกระจุกตัวในบางแห่งมากเกินไป
- การประชาสัมพันธ์รายละเอียดของงานในวันจัดกิจกรรมยังไม่ชัดเจนและพอเพียงเป็นผลให้ผู้เข้าร่วม งานไม่ประทับใจ
- การจัดทำป้ายชี้ทางเข้าร่วมงานยังไม่เพียงพอและไม่ชัดเจน

## ข้อเสนอแนะ

แม้ว่าผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมงานและความคุ้มค่าที่วัดได้ในรูปผลตอบแทนได้แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการจัดงานในปีนี้อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ อย่างไรก็ตาม การสำรวจภาคสนามจากกลุ่มต่างๆ ได้ชี้ให้เห็นว่าการจัดงานในครั้งนี้อย่างมีข้อบกพร่องที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การจัดงานเทศกาลฯ ในโอกาสต่อไปได้รับการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถเทียบเท่ากับระดับนานาชาติได้ ซึ่งแนวทางที่จะช่วยให้การปรับปรุงแก้ไขจุดด้อยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในครั้งนี้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ดียิ่งขึ้นสามารถสรุปได้ดังนี้

### ในด้านการจัดการ

- การประสานงานระหว่างผู้จัดงานและโรงภาพยนตร์ควรเป็นระบบและมีการวางแผนงานล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน จะช่วยให้การปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงโปรแกรมไม่มากเกินไป
- การประสานงานระหว่างหน่วยงานที่จำหน่ายบัตรเข้าชมภาพยนตร์และเจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบในส่วนของการนำภาพยนตร์มาฉายควรได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น
- การเตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ของโรงภาพยนตร์ควรมีมากขึ้นและเจ้าหน้าที่เหล่านั้นควรทราบข้อมูลและรายละเอียดของกิจกรรมที่ตนเองรับผิดชอบและพร้อมที่จะอธิบายให้ผู้เข้าร่วมงานได้ทราบอย่างชัดเจน
- การจัดประชุมระดมสมองเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดงานเทศกาลฯ ระหว่างคณะกรรมการจัดงานทุกๆ ฝ่ายจะช่วยให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการจัดงานในครั้งต่อไป
- การจัดทำฐานข้อมูลให้เป็นระบบและการจัดทำฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงกัน นำระบบ Networks มาใช้จะช่วยให้การประสานงานแต่ละฝ่ายมีความชัดเจน คล่องตัวและได้ประสิทธิภาพมากขึ้น
- การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละกิจกรรมให้มีความชัดเจนมากขึ้นจะช่วยให้การประชาสัมพันธ์ได้ประสิทธิภาพ การกำหนดเนื้อหาที่ต้องบรรจุในแต่ละกิจกรรมมีความชัดเจนส่งผลให้การดำเนินงานและการประสานงานมีความคล่องตัวและการสื่อสารมีความผิดพลาดน้อยลง

### ในด้านการประชาสัมพันธ์

- การปรับปรุงข้อมูลข่าวสารในอินเทอร์เน็ตให้มีความทันสมัยรวมทั้งการจัดหาเครือข่าย (Network) ที่เหมาะสม ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง หากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศคือกลุ่มเป้าหมายของการจัดกิจกรรม
- การแจกจ่ายละเอียดและแผนผังที่ตั้งของบูธแต่ละจุด รายละเอียดที่อธิบายถึงเวลาเปิด-ปิดกิจกรรมในแต่ละวัน เป็นต้น จะช่วยให้การจัดงานเกิดความคล่องตัวและผู้เข้าร่วมงานพึงพอใจมากขึ้น
- การจัดทำโปสเตอร์หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่เป็นภาษาไทยจะช่วยให้ผู้เข้าร่วมงานชาวไทยเพิ่มมากขึ้น
- การกำหนดแผนการประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจนมากขึ้นจะช่วยให้การประสานงานมีความคล่องตัวและได้ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
- รูปแบบของสื่อและข้อมูลที่มีความชัดเจนและน่าสนใจเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารการจัดกิจกรรมมีความชัดเจนและน่าสนใจเพียงพอที่จะกระตุ้นให้คนกลุ่มนี้มาเข้าร่วมกิจกรรมมากขึ้น

### กลยุทธ์ทางการตลาด

- จำนวนของนักแสดงที่มาเข้าร่วมงานผันแปรตรงกับความต้องการเข้าร่วมงานของบางกลุ่ม ดังนั้น เมื่อได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนแล้ว การเชิญนักแสดงจำนวนเพิ่มขึ้นจะมีผลต่อจำนวนผู้เข้าร่วมงานโดยรวม
- จำนวนรอบของหนังไทยเป็นที่นิยมควรได้รับการปรับปรุงแผนการฉายให้มีเพิ่มมากขึ้น
- กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดกระแสการเดินทางและการมาร่วมกิจกรรมไม่ควรเป็นกิจกรรมที่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางสูงหรือค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมงานมาก เพราะจะทำให้ระดับความสนใจที่จะเข้าร่วมมีน้อยลง
- การจัดกิจกรรมประเภทที่สร้างมโนภาพให้เห็นความสนุกสนานและได้มีโอกาสซื้อสินค้าที่แปลกใหม่จะส่งผลให้จำนวนผู้เข้าร่วมงานมีจำนวนมากได้ไม่ยาก
- นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้ให้ความสนใจที่มาร่วมในกิจกรรมและงานเทศกาลฯ ประเภทนี้ในอดีตว่าสูง ซึ่งเป็นดัชนีที่ใช้ในการชี้วัดได้ว่าการจัดเทศกาลฯ นี้ให้มืออย่างต่อเนื่องจะเป็นกิจกรรมที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย
- การอำนวยความสะดวกให้กับสื่อมวลชนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้มีความเท่าเทียมกัน จะส่งผลเชิงบวกในการนำเสนอข่าวสารแง่บวกภายหลังจากการเข้าร่วมงานฯ

### การพัฒนาบุคลากร

- หากการท่องเที่ยวฯ จะคาดหวังให้เยาวชนไทยได้มีโอกาสศึกษาขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของชนชาติอื่นๆ จากการชมภาพยนตร์ในเทศกาลพร้อมๆ กับต้องการให้อุปทานแรงงานของอุตสาหกรรมภาพยนตร์มีเพิ่มมากขึ้น การท่องเที่ยวฯ ควรได้ประสานกับหน่วยงานการศึกษาเพื่อปลูกฝังวิธีการเรียนรู้ของเยาวชนไทยในชั้นเรียนให้มากขึ้น
- การท่องเที่ยวฯ ควรได้ประสานโดยตรงกับหน่วยงานภาคเอกชนที่อยู่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์เพื่อให้จำนวนผู้เข้าร่วมงานสัมมนาที่มาจากกลุ่มนี้มีมากขึ้น ซึ่งจะช่วยพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมนี้ให้มีข้อมูลทัดเทียมกับชาติอื่นๆ



ธค  
394.6072  
ศวก  
2547

ห้องสมุดการท่องเที่ยวฯ  
T21490  
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร การเก็บ  
ข้อมูลและประมวลผลงานเทศกาล



